

ಡಿಜಿಟಲ್
ಭದ್ರತೆಯ
ಮೂಲಭೂತ
ಅಂಶಗಳು

ಸೂಚ್ಯಂಕ

- 1 ಗುಪ್ತಪದಗಳು
- 2 ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ನವೀಕರಣಗಳು
- 3 ಫೈರ್‌ವಾಲ್
- 4 ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ಭದ್ರತೆ
- 5 ಸಾಧನ/ಸಿಸ್ಟಮ್ ಭದ್ರತೆ
- 6 ಹಣಕಾಸಿನ ವಹಿವಾಟುಗಳಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆಗಳು
- 7 ಸುರಕ್ಷಿತ ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆಗಳು
- 8 ಪಾವತಿಗಳ ವಂಚನೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಗುರುತಿಸುವುದು

ಸೂಚ್ಯಂಕ

- 9 ಬಳಸಬೇಕಾದ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆಗಳು
- 10 ಫಿಶಿಂಗ್
- 11 ರನ್ಸೂಂವೆರ್
- 12 ಯು ಎಸ್ ಬಿ ಮತ್ತು ತೆಗೆಯಬಹುದಾದ ಮಾಧ್ಯಮ
- 13 ಘಟನೆಯ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ
- 14 ಡೇಟಾ ಬ್ಯಾಕಪ್ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತೆ
- 15 ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಸಾಧನ ನೀತಿಯನ್ನು ತನ್ನಿ (ಬಿ ವೈ ಓ ಡಿ)

ಸೂಚ್ಯಂಕ

16

ಮನೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು - ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು

17

ಪ್ರಮುಖ ಟೀಕಾಂವೇಗಳು

ಪಾಠ ಯೋಜನೆ

ಈ ಮಾಡ್ಯೂಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವವರಿಗೆ ಡಿಜಿಟಲ್ ಭದ್ರತೆಯ ಮೂಲಭೂತ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಾಗಿ ಡಿಜಿಟಲ್ ಭದ್ರತಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಇದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಈ ಮಾಡ್ಯೂಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯಿಸಲಾದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಭಾಗವಹಿಸುವವರಿಗೆ ಡಿಜಿಟಲ್ ಭದ್ರತೆಯೊಂದಿಗೆ ಆರಾಮದಾಯಕವಾಗಲು ಪ್ರೈಮರ್ ಆಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

Confederation of Indian Industry

Digital
Saksham

ಉದ್ದೇಶಗಳು/ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳು

- ಡಿಜಿಟಲ್ ಭದ್ರತೆಯ ಮೂಲಭೂತ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಲು.
- ಭಾಗವಹಿಸುವವರಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೈಬರ್ ಬೆದರಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ವಿಧಾನಗಳು ಮತ್ತು ವಿಧಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಭಾಗವಹಿಸುವವರಿಗೆ ಡಿಜಿಟಲ್ ಭದ್ರತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು.

Confederation of Indian Industry

Digital
Saksham

ಮೆಟೀರಿಯಲ್ ಅಗತ್ಯವಿದೆ

- ಡಿಜಿಟಲ್ ಸೆಕ್ಯುರಿಟಿಯ ಬೇಸಿಕ್ಸ್‌ನ ಸಾಫ್ಟ್ ಕಾಪಿ ಮತ್ತು ಹಾರ್ಡ್ ಕಾಪಿ
- ಖಾಲಿ ಎ4 ಗಾತ್ರದ ಹಾಳೆಗಳು
- ಪ್ರೊಜೆಕ್ಟರ್
- ಲ್ಯಾಪ್ಟಾಪ್
- ವೈಟ್‌ಬೋರ್ಡ್
- ಡೆಸ್ಕ್
- ಬರವಣಿಗೆ ಪೆನ್ (ವೈಟ್‌ಬೋರ್ಡ್‌ಗಾಗಿ)

ಗುಪ್ತ ಪದಗಳು

01

Confederation of Indian Industry

Digital
Saksham

ಕೆಲಸದ ಇಮೇಲ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವಾಗ, ಚೂರುಚೂರು ಹಾರ್ಡ್ ಡ್ರೈವ್‌ನಿಂದ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವಾಗ ಅಥವಾ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಬಳಸುವಾಗ ಪಾಸ್‌ವರ್ಡ್ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ.

ವ್ಯವಹಾರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಖಾತೆಗಳನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿರಿಸಲು ಬಲವಾದ ಪಾಸ್‌ವರ್ಡ್‌ಗಳು ಅವಶ್ಯಕ.

ಪಾಸ್ವರ್ಡ್‌ಗಳಿಗಾಗಿ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು

- ಬಲವಾದ ಪಾಸ್‌ವರ್ಡ್‌ಗಳು ಪದಗುಚ್ಛಗಳಾಗಿವೆ - ಯಾದೃಚ್ಛಿಕ ಆಲೋಚನೆಗಳು ಮತ್ತು ಉದ್ದವು 15 ಅಕ್ಷರಗಳಾಗಿರಬೇಕು.
- ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮತ್ತು ಕೆಲಸದ ಖಾತೆಗಳಿಗೆ ಒಂದೇ ಪಾಸ್‌ವೋರ್ಡ್ ಅನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಬಳಸಬೇಡಿ ಮತ್ತು ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು ಸೇರಿದಂತೆ ಯಾರೊಂದಿಗೂ ನಿಮ್ಮ ಬಳಕೆದಾರಹೆಸರು ಮತ್ತು ಪಾಸ್‌ವರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ.
- ಎರಡು-ಅಂಶದ ದೃಢೀಕರಣವನ್ನು ಯಾವುದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅದು ಲಭ್ಯವಿರುವಾಗ ಬಳಸಿ.

ಸೌಫಲ್ಯವಿರಾ
ನವೀಕರಣಗಳು

02

Confederation of Indian Industry

Digital
Saksham

ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಮತ್ತು ಸಿಸ್ಟಮ್‌ಗಳನ್ನು ದಾಳಿಯಿಂದ ರಕ್ಷಿಸುವ
ಪರಿಹಾರಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ಯಾಚ್‌ಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ
ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಮತ್ತು ಸಿಸ್ಟಮ್‌ಗಳನ್ನು ನವೀಕರಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ.

ನವೀಕರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು

- ಎಲ್ಲಾ ಸಾಧನಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂ ನವೀಕರಣ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ನೀಡಿದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಅದನ್ನು ಆನ್ ಮಾಡಿ.
- ನವೀಕರಣವು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸೂಚಿಸುವ ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ನೀವು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ತಕ್ಷಣ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳು, ಫೋನ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಟ್ಯಾಬ್ಲೆಟ್‌ಗಳಿಗಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಆಪರೇಟಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಮ್‌ಗಳು, ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಮತ್ತು ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್‌ಗಳನ್ನು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ನವೀಕರಿಸಿ.
- ಎಲ್ಲಾ ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಮತ್ತು ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್‌ಗಳನ್ನು ನವೀಕರಿಸಿ - ಕಂಪನಿಯಿಂದ ನೀಡಲಾದ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗಿ ಡೌನ್‌ಲೋಡ್ ಮಾಡಿದ ಎರಡೂ.

Confederation of Indian Industry

Digital
Saksham

ಷ್ಯವಾರ್ಲ

03

Confederation of Indian Industry

Digital
Saksham

- ಫೈರ್‌ವಾಲ್ ಒಂದು ಭದ್ರತಾ ಸಾಧನವಾಗಿದ್ದು, ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಅನ್ನು ಫಿಲ್ಟರ್ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರದ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಖಾಸಗಿ ಡೇಟಾಗೆ ಅನಧಿಕೃತ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಪಡೆಯದಂತೆ ಹೊರಗಿನವರನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸುವ ಮೂಲಕ ವ್ಯಾಪಾರದ ನೆಟ್‌ವರ್ಕ್ ಅನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ಇದು ನಿಮ್ಮ ಆಪರೇಟಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಮ್‌ಗೆ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅನಗತ್ಯ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಅಥವಾ ಗುರುತಿಸದ ಮೂಲಗಳನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸುತ್ತದೆ.
- ಇದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸದ ಒಳಬರುವ ನೆಟ್‌ವರ್ಕ್ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಅನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಹ್ಯಾಕರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಮಾಲ್‌ವೇರ್‌ನಂತಹ ದುರುದ್ದೇಶಪೂರಿತ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ನೆಟ್‌ವರ್ಕ್ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಅನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವ ಮೂಲಕ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಮೌಲ್ಯೀಕರಿಸುತ್ತದೆ.

ಅಂತರ್ಜಾಲ
ಭದ್ರತೆ

04

Confederation of Indian Industry

Digital
Saksham

ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಭದ್ರತೆಯು ಆನ್‌ಲೈನ್ ಪ್ರವೇಶ ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಬಳಕೆಯ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಬೆದರಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ದುರ್ಬಲತೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುತ್ತದೆ.

ಇದರ ವಿರುದ್ಧ ಬಳಕೆದಾರರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ:

- ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಸಿಸ್ಟಮ್‌ಗಳು, ಇಮೇಲ್ ವಿಳಾಸಗಳು ಅಥವಾ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಹ್ಯಾಕಿಂಗ್
- ದುರುದ್ದೇಶಪೂರಿತ ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್‌ಗಳನ್ನು ಸೋಂಕು ತಗುಲಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಹಾನಿಗೊಳಿಸಬಹುದು
- ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಂತಹ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಡೇಟಾವನ್ನು ಕದಿಯುವ ಹ್ಯಾಕರ್‌ಗಳಿಂದ ಗುರುತಿನ ಕಳ್ಳತನ.

Confederation of Indian Industry

Digital Saksham

ಕೆಲವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಭದ್ರತಾ ಬೆದರಿಕೆಗಳು:

- **ಮಾಲ್ವೇರ್**
- "ದುರುದ್ದೇಶಪೂರಿತ ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್" ಗಾಗಿ ಚಿಕ್ಕದಾದ ಮಾಲ್‌ವೇರ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ವೈರಸ್‌ಗಳು, ವರ್ಮ್‌ಗಳು, ಟ್ರೋಜನ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಅಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಸ್ಪೈವೇರ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವಾರು ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ.
- **ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ವರ್ಮ್**
- ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ವರ್ಮ್ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಆಗಿದ್ದು ಅದು ಒಂದು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ನಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗೆ ನಕಲು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಮಾನವ ಸಂವಹನ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ವೇಗವಾಗಿ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹರಡಬಹುದು.

ಕೆಲವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಭದ್ರತಾ ಬೆದರಿಕೆಗಳು:

- ಸ್ವಾಮ್ಯ

- ಸ್ವಾಮ್ಯ ನಿಮ್ಮ ಇಮೇಲ್ ಇನ್‌ಬಾಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಅನಗತ್ಯ ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ನಿಮಗೆ ಆಸಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದ ಸರಕುಗಳು ಅಥವಾ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಜಾಹೀರಾತು ಮಾಡುವ ಜಂಕ್ ಮೇಲ್ ಅನ್ನು ಸ್ವಾಮ್ಯ ಸರಳವಾಗಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಿರುಪದ್ರವವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಕೆಲವು ಲಿಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ ಅದು ನಿಮ್ಮ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ದುರುದ್ದೇಶಪೂರಿತ ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಅನ್ನು ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತದೆ.

ಕೆಲವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಭದ್ರತಾ ಬೆದರಿಕೆಗಳು:

- **ಫಿಶಿಂಗ್**
- ಖಾಸಗಿ ಅಥವಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೋರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವ ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧಿಗಳು ಫಿಶಿಂಗ್ ಹಗರಣಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಥವಾ ವೆಬ್ ಸೇವೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಖಾತೆ ಮಾಹಿತಿ ಅಥವಾ ಪಾಸ್‌ವರ್ಡ್‌ಗಳಂತಹ ವಿವರಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಲಿಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡುವಂತೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಆಮಿಷವೊಡ್ಡಬಹುದು.

ಕೆಲವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಭದ್ರತಾ ಬೆದರಿಕೆಗಳು:

- **ಬಾಟ್ನೆಟ್**
- ಬೋಟ್ನೆಟ್ ಎನ್ನುವುದು ರಾಜಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಖಾಸಗಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳ ನೆಟ್‌ವರ್ಕ್ ಆಗಿದೆ. ದುರುದ್ದೇಶಪೂರಿತ ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್‌ನಿಂದ ಸೋಂಕಿಗೆ ಒಳಗಾದ ಈ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳು ಒಬ್ಬ ಬಳಕೆದಾರರಿಂದ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಸ್ಪ್ಯಾಮ್ ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಸೇವೆಯ ನಿರಾಕರಣೆ (DoS) ದಾಳಿಯಂತಹ ಕೆಟ್ಟ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ.

ಇಂಟರ್ನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿರುವಾಗ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆಗಳು:

- ಅಸುರಕ್ಷಿತ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ.
- ಅಪರಿಚಿತ ಬ್ರೌಸರ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ.
- ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾಧನಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಸ್‌ವರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಉಳಿಸುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ.
- ಅಪರಿಚಿತ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷಿತ ರುಜುವಾತುಗಳನ್ನು ನಮೂದಿಸುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ.
- ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಅಪರಿಚಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಖಾಸಗಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ.
- ಇಮೇಲ್ ಅಥವಾ ಎಸ್ ಎಂ ಎಸ್ ಲಿಂಕ್ ಅನ್ನು ಮರುನಿರ್ದೇಶಿಸಿದರೆ, ಯಾವಾಗಲೂ ಪುಟದ ಸುರಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ.

ಸಾಧನ/ಸಿಸ್ಟಮ್
ಭದ್ರತೆ

05

Confederation of Indian Industry

Digital
Saksham

ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಸುರಕ್ಷತಾ ಕ್ರಮಗಳು:

- ನಿಯಮಿತ ಮಧ್ಯಂತರದಲ್ಲಿ ಪಾಸ್‌ವರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ.
- ಸಾಧನದಲ್ಲಿ ಆಂಟಿ‌ವೈರಸ್ ಅನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಮತ್ತು ಲಭ್ಯವಿದ್ದಾಗ ನವೀಕರಣಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ.
- ಬಳಕೆಯ ಮೊದಲು ಯಾವಾಗಲೂ ಅಪರಿಚಿತ ಯು ಎಸ್ ಬಿ ಡೈವ್ / ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಸ್ಕ್ಯಾನ್ ಮಾಡಿ.
- ನಿಮ್ಮ ಸಾಧನವನ್ನು ಅನ್‌ಲಾಕ್ ಮಾಡಲು ಬಿಡಬೇಡಿ.
- ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಮಯದ ನಂತರ ಸಾಧನದ ಸ್ವಯಂ ಲಾಕ್ ಅನ್ನು ಕಾನ್ಫಿಗರ್ ಮಾಡಿ.
- ಅಪರಿಚಿತ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್‌ಗಳು ಅಥವಾ ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಡಿ.
- ಅಪರಿಚಿತ ಸಾಧನಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಸ್‌ವರ್ಡ್‌ಗಳು ಅಥವಾ ಗೌಪ್ಯ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಡಿ

ಹಣಕಾಸಿನ
ವಹಿವಾಟುಗಳಿಗೆ
ಸಾಮಾನ್ಯ
ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆಗಳು

06

Confederation of Indian Industry

Digital
Saksham

- ನಿಮ್ಮ ಬ್ರೌಸಿಂಗ್ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಅನುಮಾನಾಸ್ಪದವಾಗಿ ಕಾಣುವ ಪಾಪ್ ಅಪ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರದಿಂದಿರಿ.
- ಆನ್‌ಲೈನ್ ಪಾವತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಮೊದಲು ಯಾವಾಗಲೂ ಸುರಕ್ಷಿತ ಪಾವತಿ ಗೇಟ್‌ವೇಗಾಗಿ (<https://> - ಪ್ಯಾಡ್ ಲಾಕ್ ಚಿಹ್ನೆಯೊಂದಿಗೆ ಯು ಅರ್ ಎಲ್) ಪರಿಶೀಲಿಸಿ.
- ನಿಮ್ಮ ಪಿನ್ (ವೈಯಕ್ತಿಕ ಗುರುತಿನ ಸಂಖ್ಯೆ), ಪಾಸ್‌ವರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಅಥವಾ ಡೆಬಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ಸಂಖ್ಯೆ, ಸಿ ವಿ ವಿ ಅನ್ನು ಖಾಸಗಿಯಾಗಿ ಇರಿಸಿ.

- ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ಗಳು/ಸಾಧನಗಳು/ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲ್ಯಾಪ್‌ಟಾಪ್/ಡೆಸ್ಕ್‌ಟಾಪ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಡ್ ವಿವರಗಳನ್ನು ಉಳಿಸುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ.
- ಸೌಲಭ್ಯ ಲಭ್ಯವಿರುವಲ್ಲಿ ಎರಡು ಅಂಶದ ದೃಢೀಕರಣವನ್ನು ಆನ್ ಮಾಡಿ.
- ಅನುಮಾನಾಸ್ಪದ ಲಗತ್ತು ಅಥವಾ ಫಿಶಿಂಗ್ ಲಿಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಅಪರಿಚಿತ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಇಮೇಲ್‌ಗಳನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ತೆರೆಯಬೇಡಿ.
- ಚೆಕ್ ಬುಕ್, ಕೆ ವೈ ಸಿ ದಾಖಲೆಗಳ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಅಪರಿಚಿತರೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ.

ಸುರಕ್ಷಿತ
ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್
ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್
ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆಗಳು

07

Confederation of Indian Industry

Digital
Saksham

- ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾಧನಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ವರ್ಚುವಲ್ ಕೀಬೋರ್ಡ್ ಅನ್ನು ಬಳಸಿ ಏಕೆಂದರೆ ಕೀಸ್ಟ್ರೋಕ್‌ಗಳನ್ನು ರಾಜಿಯಾದ ಸಾಧನಗಳು, ಕೀಬೋರ್ಡ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೂಲಕ ಸೆರೆಹಿಡಿಯಬಹುದು.
- ಬಳಕೆಯಾದ ತಕ್ಷಣ ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸೆಷನ್‌ನಿಂದ ಲಾಗ್ ಔಟ್ ಮಾಡಿ.
- ನಿಯತಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಪಾಸ್‌ವರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ನವೀಕರಿಸಿ.
- ಇಮೇಲ್ ಮತ್ತು ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್‌ಗೆ ಒಂದೇ ಪಾಸ್‌ವರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಸಬೇಡಿ.
- ಹಣಕಾಸಿನ ವಹಿವಾಟುಗಳಿಗಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಟರ್ಮಿನಲ್‌ಗಳನ್ನು (ಅಂದರೆ ಸೈಬರ್ ಕೆಫೆ, ಇತ್ಯಾದಿ) ಬಳಸುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ.

ಪಾವತಿಗಳ
ವಂಚನೆ ಮತ್ತು
ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ
ಗುರುತಿಸುವುದು

08

Confederation of Indian Industry

Digital
Saksham

ಈ ಕೊವಿಡ್ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧಿಗಳು ಹೊಸ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ:

- ಲಸಿಕೆಗಳು, ದೇಣಿಗೆಗಳು ಮತ್ತು ಡಿಜಿಟಲ್ ಪಾವತಿಗಳಿಗಾಗಿ ವಂಚನೆ ಕರೆಗಳು ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಗಳು.
- ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಂತೆ ನಟಿಸುತ್ತಿರುವ ಸೈಬರ್ ಕ್ರಿಮಿನಲ್‌ಗಳು ಶುಲ್ಕಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಲದ ಮೇಲೆ ನಿಷೇಧವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ.
- ಪಿ ಎಂ ಕೇರ್ಸ್ ಫಂಡ್‌ಗಾಗಿ ನಕಲಿ ಯು ಪಿ ಐ ಹ್ಯಾಂಡಲ್‌ಗಳು.

ಬಳಸಬೇಕಾದ
ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆಗಳು

09

Confederation of Indian Industry

Digital
Saksham

ತುರ್ತು ಬಲೆಗೆ ಬೀಳಬೇಡಿ

ಈ ಕರೆಗಳು ಭಯದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಬಹುದು ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕಠಿಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಹೊರಬರುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ನೀಡಬಹುದು. ಉದಾ - ಲಸಿಕೆಗಳು, ಆಕ್ಸಿಜನ್ ಸಿಲಿಂಡರ್‌ಗಳು, ವೆಂಟಿಲೇಟರ್‌ಗಳು.

ತುರ್ತು ಕ್ರಮವು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸದಿದ್ದರೆ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಭಯವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಅಜ್ಞಾತ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಮುಂಗಡ ಪಾವತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಮೊದಲು ಸರಿಯಾಗಿ ಸತ್ಯವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ.

ಫಿಶಿಂಗ್ ದಾಳಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರವಿರಲಿ:

ಮೋಸದ ಇಮೇಲ್‌ಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವ ಮೂಲಕ ಈ ದಾಳಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಇಮೇಲ್‌ಗಳು ನಿಮ್ಮ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕದಿಯಲು ನಿಮ್ಮ ಸಿಸ್ಟಂನಲ್ಲಿ ದುರುದ್ದೇಶಪೂರಿತ ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಅನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬಹುದಾದ ಲಿಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.

ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಶಾಪಿಂಗ್ ಮಾಡಿ

ನಕಲಿ ಇ-ಕಾಮರ್ಸ್ ಸೈಟ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರದಿಂದಿರಿ, ಅದು ನಿಜವಾಗಲೂ ತುಂಬಾ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸೈಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ಡ್ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವಾಗ ಜಾಗರೂಕರಾಗಿರಿ.

ವೆಬ್ ವಿಳಾಸವು <https://> ನೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿ S ಎಂದರೆ ಸುರಕ್ಷಿತ.

ಓ ಟಿ ಪಿ ಅಥವಾ ವೈಯಕ್ತಿಕ ವಿವರಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ

ಡೆಬಿಟ್ ಮತ್ತು ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು, ಪಿನ್, ಮುಕ್ತಾಯ ದಿನಾಂಕಗಳು, ಸಿ ವಿ ವಿಸಂಖ್ಯೆಗಳು, ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆ ವಿವರಗಳು, ಓ ಟಿ ಪಿ, ಇತ್ಯಾದಿ ವಿವರಗಳನ್ನು ಯಾರೊಂದಿಗೂ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ.

ನಿಮ್ಮ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆ ಅಥವಾ ಡೆಬಿಟ್ ಅಥವಾ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ಅಥವಾ ಪಾವತಿಯ ಇತರ ವಿಧಾನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ನೀವು ಗಮನಿಸಿದರೆ ತಕ್ಷಣವೇ ನಿಮ್ಮ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ.

ಫಿಲಿಂಗ್

10

Confederation of Indian Industry

Digital
Saksham

ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೈಬರ್ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಸೈಬರ್ ಬೆದರಿಕೆಯು ನಿಮ್ಮ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕದಿಯಲು ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್ ಮಾಡಲಾದ ಮಾಲ್‌ವೇರ್‌ಗೆ ಲಿಂಕ್ ಅನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ನಿರುಪದ್ರವವಾಗಿ ಕಾಣುವ ಇಮೇಲ್ ಮೂಲಕ ಬರುತ್ತದೆ.

ಫಿಶಿಂಗ್ ದಾಳಿಯ ವಿಧಗಳು

- ಬಳಕೆದಾರರನ್ನು ನಕಲಿ ಇ-ಕಾಮರ್ಸ್ ಅಥವಾ ಹಣಕಾಸು ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶಿಸುವ ಮೂಲಕ ರುಜುವಾತುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವಿಶಾಲ ಗುರಿಯಿಲ್ಲದ ಪ್ರಚಾರಗಳು.
- ಸ್ಪಿಯರ್-ಫಿಶಿಂಗ್ ಇಮೇಲ್‌ಗಳು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಲ್‌ವೇರ್ ಅನ್ನು ನೆಡಲು ಗುರಿಯಾಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಫಿಶಿಂಗ್ ವಿರುದ್ಧ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಸಲಹೆಗಳು:

- ಕಳುಹಿಸುವವರ ಇಮೇಲ್ ವಿಳಾಸ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿಯ ಲೋಗೋ, ರಸ್ತೆ ವಿಳಾಸ ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕ ವಿವರಗಳಂತಹ ಯಾವುದೇ ಅಸಂಗತತೆಗಳು ಅಥವಾ ಅದು ನಕಲಿಯಾಗಿರಬಹುದು ಎಂಬ ಚಿಹ್ನೆಗಳಂತಹ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಗುರುತಿಸುವ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ.
- ಇಮೇಲ್ ಕಳುಹಿಸುವವರೊಂದಿಗೆ ನಿಮಗೆ ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಯಾವುದೇ ಲಿಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಬೇಡಿ ಅಥವಾ ಇಮೇಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಲಗತ್ತುಗಳನ್ನು ಡೌನ್‌ಲೋಡ್ ಮಾಡಬೇಡಿ.
- ಯಾವುದೇ ಅನುಮಾನಾಸ್ಪದ ಇಮೇಲ್‌ಗಳನ್ನು ಅಳಿಸಿ ಮತ್ತು ತಕ್ಷಣವೇ ನಿಮ್ಮ ಅನುಪಯುಕ್ತವನ್ನು ಖಾಲಿ ಮಾಡಿ.

ರನ್ನೊಂಪೆರಾ

11

Confederation of Indian Industry

Digital
Saksham

ಇದು ಒಂದು ಸುಲಿಗೆ ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಆಗಿದ್ದು ಅದು ಒಂದು ರೀತಿಯ
ಮಾಲ್‌ವೇರ್ ಆಗಿದ್ದು ಅದು ನಿಮ್ಮ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಅನ್ನು ಲಾಕ್
ಮಾಡಬಹುದು ಮತ್ತು ನಂತರ ಅದರ ಬಿಡುಗಡೆಗೆ ಸುಲಿಗೆಯನ್ನು
ಬೇಡುತ್ತದೆ.

ವಿಧಾನ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ

ಮಾಲ್ಟೀರ್ ಮೊದಲು ಸಾಧನಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ.
ರನ್ನೊಂವೆರ್ ಪ್ರಕಾರವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ, ಸಂಪೂರ್ಣ ಆಪರೇಟಿಂಗ್
ಸಿಸ್ಟಮ್ ಅಥವಾ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಫೈಲ್‌ಗಳನ್ನು ಎನ್‌ಕ್ರಿಪ್ಟ್ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
ನಂತರ ಬಲಿಪಶುದಿಂದ ವಿಮೋಚನಾ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಕೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಭದ್ರತಾ ದೋಷಗಳು

- ಬಳಸಿದ ಸಾಧನವು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕವಾಗಿಲ್ಲ
- ಸಾಧನವು ಹಳೆಯ ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಅನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ
- ಬ್ರೌಸರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಆಪರೇಟಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಮ್‌ಗಳನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಪ್ಯಾಚ್ ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ
- ಸರಿಯಾದ ಬ್ಯಾಕಪ್ ಯೋಜನೆ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿಲ್ಲ
- ಸೈಬರ್ ಭದ್ರತೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನ ನೀಡಲಾಗಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಯೋಜನೆಯು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ರನ್ನೂಂವೆರ್ ವಿರುದ್ಧ ರಕ್ಷಣೆ

- ಅಸುರಕ್ಷಿತ ಲಿಂಕ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಂದಿಗೂ ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಬೇಡಿ
- ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ
- ಅನುಮಾನಾಸ್ಪದ ಇಮೇಲ್ ಲಗತ್ತುಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಡಿ
- ಅಪರಿಚಿತ ಯು ಎಸ್ ಬಿಸಾಧನಗಳನ್ನು ಂದಿಗೂ ಬಳಸಬೇಡಿ
- ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನವೀಕರಿಸಿ

ಯು ಎಸ್ ಬಿ
ಮತ್ತು
ತೆಗೆಯಬಹುದಾದ
ಮಾಧ್ಯಮ

12

Confederation of Indian Industry

Digital
Saksham

ಯು ಎಸ್ ಬಿ ಸಾಧನಗಳು ಡೇಟಾವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಉತ್ತಮವಾಗಿದ್ದರೂ ವೈರಸ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಮಾಲ್‌ವೇರ್‌ಗಳನ್ನು ತಲುಪಿಸುವ ವಾಹನಗಳಾಗಿರಬಹುದು.

ಯು ಎಸ್ ಬಿ ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು:

- ಯು ಎಸ್ ಬಿ ಡ್ರೈವ್‌ಗಳಿಗೆ ಬಳಸಲು ಸುಲಭವಾದ ಪರ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕ್ಲೌಡ್-ಆಧಾರಿತ ಫೈಲ್-ಹಂಚಿಕೆ ಸೇವೆಗಳು ಇದರಿಂದ ಯು ಎಸ್ ಬಿ ಡ್ರೈವ್‌ಗಳು ಕಡಿಮೆ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ.
- ಯುಎಸ್‌ಬಿ ಡ್ರೈವ್‌ಗಳಿಗೆ ಮಾಲ್‌ವೇರ್ ಸ್ಕ್ಯಾನರ್‌ನಂತೆ ಬಳಸಬಹುದಾದ ಮತ್ತು ಯುಎಸ್‌ಬಿಗಳಿಂದ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಲು ಕಂಪನಿಯ ನೆಟ್‌ವರ್ಕ್‌ಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿಲ್ಲದ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಅನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿ.
- ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ಉತ್ತಮ ತೀರ್ಪು ಬಳಸಿ. ಡ್ರೈವ್ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಪ್ಲಗ್ ಇನ್ ಮಾಡಬೇಡಿ.

Confederation of Indian Industry

Digital Saksham

ಷಟನೆಯ
ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ

13

Confederation of Indian Industry

Digital
Saksham

ಸೈಬರ್ ಘಟನೆ ಸಂಭವಿಸಿದಾಗ, ವ್ಯವಹಾರದ ಗಮನವು ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳ ಮೇಲೆ ಇರಬೇಕು:

- ತಯಾರು: ಎಲ್ಲಾ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಡೇಟಾದ ನಿಯಮಿತ ಬ್ಯಾಕಪ್‌ಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.
- ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ: ದಾಳಿ ಅಥವಾ ಸಮಸ್ಯೆ ಸಂಭವಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಕಂಪನಿಯ ನೆಟ್‌ವರ್ಕ್‌ನಿಂದ ಪೀಡಿತ ಸಾಧನವನ್ನು ತಕ್ಷಣವೇ ಸಂಪರ್ಕ ಕಡಿತಗೊಳಿಸಿ. ಎಲ್ಲಾ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳು ಈ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ಮರುಪಡೆಯಿರಿ: ಕಳೆದುಹೋದ ಡೇಟಾವನ್ನು ಮರುಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಮತ್ತು ಸೈಬರ್ ಭದ್ರತೆಗಾಗಿ ಉತ್ತಮ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ.

ಡೇಟಾ ಬ್ಯಾಕಪ್
ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತೆ

14

ಡೇಟಾ ಬ್ಯಾಕಪ್

ಸಾಧನದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ಮಾಹಿತಿಯ ನಕಲು ಅಥವಾ ಆರ್ಕೈವ್.

Confederation of Indian Industry

Digital
Saksham

ಡೇಟಾವನ್ನು ಬ್ಯಾಕಪ್ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ

- ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಮುಖ ಮಾಹಿತಿಯ ನಕಲನ್ನು ರಚಿಸಿ
- ಅದನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತ, ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ.
- ನಿಮ್ಮ ಸಾಧನಕ್ಕಾಗಿ ಬ್ಯಾಕಪ್ ಅನ್ನು ಮರುಸ್ಥಾಪಿಸುವ ವಿಧಾನವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿ.

ಡೇಟಾ ಬ್ಯಾಕಪ್‌ನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ

ಡೇಟಾ ಬ್ಯಾಕಪ್ ಕಂಪನಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಮಾಹಿತಿಯ ಸುರಕ್ಷಿತ ಆರ್ಕೈವ್ ಆಗಿದ್ದು, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಘಟನೆಗಳು ಸಂಭವಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ -

- ಸಾಧನ ಕಳ್ಳತನ
- ರನ್‌ಫೋರ್ ದಾಳಿ
- ಸಾಧನವು ವೈರಸ್‌ನಿಂದ ಸೋಂಕಿಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಿದೆ

ವ್ಯಾಪಾರಗಳಿಂದ ಬ್ಯಾಕಪ್ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಡೇಟಾ:

- ಗ್ರಾಹಕ ಡೇಟಾಬೇಸ್
- ಕಾನ್ಪಿಗರೇಶನ್ ಫೈಲ್‌ಗಳು
- ಯಂತ್ರ ಚಿತ್ರಗಳು
- ಆಪರೇಟಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ಸ್
- ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಿ ಫೈಲ್‌ಗಳು
- ದಾಖಲೆಗಳು
- ಹಣಕಾಸು ಡೇಟಾಬೇಸ್‌ಗಳು
- ಸ್ಪೆಡ್‌ಶೀಟ್‌ಗಳು
- ಇಮೇಲ್‌ಗಳು

ಡೇಟಾ ಬ್ಯಾಕಪ್ ಪರಿಹಾರಗಳು ಮತ್ತು ಆಯ್ಕೆಗಳು:

- ತೆಗೆಯುವ ಮಾಧ್ಯಮ
- ಬಾಹ್ಯ ಹಾರ್ಡ್ ಡ್ರೈವ್‌ಗಳು
- ಮೇಘ ಬ್ಯಾಕಪ್
- ಬ್ಯಾಕಪ್ ಸೇವೆಗಳು

Confederation of Indian Industry

Digital
Saksham

ಅನುಸರಿಸಲು ಉತ್ತಮ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು:

- ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಬ್ಯಾಕಪ್ ಮಾಡಿ
- ವ್ಯಾಪಾರಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು
- ಭೌತಿಕ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ

ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಂತ
ಸಾಧನ (ಬಿಪ್ಪೆ ಓ
ಡಿ) ನಿತಿಯನ್ನು
ತನ್ನಿ

15

Confederation of Indian Industry

Digital
Saksham

ಬಿ ವೈ ಓ ಡಿ ನೀತಿಯು ಉದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಾಧನಗಳಾದ ಲ್ಯಾಪ್‌ಟಾಪ್‌ಗಳು, ಸ್ಮಾರ್ಟ್‌ಫೋನ್‌ಗಳು, ಟ್ಯಾಬ್ಲೆಟ್‌ಗಳು ಕಂಪನಿಯ ಡೇಟಾವನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದಲಾದರೂ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

Confederation of Indian Industry

Digital Saksham

ಬಿ ವೈ ಓ ಡಿನ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು

- **ಹೆಚ್ಚಿದ ಉತ್ಪಾದಕತೆ** - ಡೇಟಾವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಮತ್ತು ಅವರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಾಧನದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳು ಸೌಕರ್ಯದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ.
- **ವೆಚ್ಚ ಕಡಿತ** - ಇದು ಹಾರ್ಡ್‌ವೇರ್ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಉಳಿಸಲು ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ
- **ಉದ್ಯೋಗಿ ಟ್ರಸ್ಟ್** - ಕಂಪನಿಯು ಬಳಕೆದಾರರ ಗೌಪ್ಯತೆ ಮತ್ತು ವ್ಯವಹಾರ ಡೇಟಾವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಉದ್ಯೋಗಿಗಳು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಬಿ ವೈ ಓ ಡಿ ನೀತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು:

ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ವಿವರವಾದ ವಿವರಣೆಗಾಗಿ
ದಯವಿಟ್ಟು ಲಿಂಕ್ ಅನ್ನು ನೋಡಿ -

(<https://www.ibm.com/downloads/cas/YK52D6GD>)

- ಅನುಸಾಧನಗಳು
- ಸರಣಿ
- ಭದ್ರತೆ
- ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್‌ಗಳು
- ಒಪ್ಪಂದಗಳು
- ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಪ್ರವೇಶ
- ಬಳಕೆದಾರರ ಗೌಪ್ಯತೆ
- ಡೇಟಾ ಯೋಜನೆಗಳು

ಮನೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ
ಮಾಡುವುದು -
ಅತ್ಯುತ್ತಮ
ಅಭ್ಯಾಸಗಳು

16

Confederation of Indian Industry

Digital
Saksham

ಬಿ ವೈ ಓ ಡಿ ನೀತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು:

- ಮನೆಯಿಂದಲೇ ಆಂಟಿವೈರಸ್ ಮತ್ತು ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಭದ್ರತಾ ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಬಳಸಿ
- ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕೆಲಸದ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ದೂರವಿಡಿ
- ಸ್ಪೈಡಿಂಗ್ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕವರ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡಿ
- ಉದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಸುರಕ್ಷಿತ VPN ಅನ್ನು ಬಳಸಲು ಕಂಪನಿಗಳು ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡಬೇಕು
- ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಶೇಖರಣಾ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಬಳಸಿ
- ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯ ವೈಫೈ ಅನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತಗೊಳಿಸಿ
- ಅನಧಿಕೃತ ವೀಡಿಯೋ ಕರೆ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್‌ಗಳು ಅಥವಾ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್‌ಗಳಿಂದ ಸಂಭವನೀಯ ಅಪಾಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರದಿಂದಿರಿ
- ಬಲವಾದ ಪಾಸ್‌ವರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ
- ಸೂಕ್ತವಾದ ಭದ್ರತಾ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಅನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿ
- ಇಮೇಲ್ ಹಗರಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರದಿಂದಿರಿ

ಪ್ರಮುಖ
ಟೆಕೆಂಕ್ ಅವೇಗಲು

17

Confederation of Indian Industry

Digital
Saksham

ಬಿ ವೈ ಓ ಡಿ ನೀತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು:

- ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಡಿಜಿಟಲ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಇಂದಿನ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಡಿಜಿಟಲ್ ಭದ್ರತೆಯು ಯಶಸ್ವಿ ವ್ಯಾಪಾರದ ಪ್ರಮುಖ ನಿರ್ಣಾಯಕವಾಗಿದೆ.
- ಡಿಜಿಟಲ್ ಭದ್ರತಾ ಪ್ರೋಟೋಕಾಲ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಹಾಯದಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರಗಳು ತಮ್ಮ ಡೇಟಾವನ್ನು (ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಹಕರು) ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಇದು ಗ್ರಾಹಕರ ನಡುವೆ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಮೂಡಿಸುತ್ತದೆ.
- ಡಿಜಿಟಲ್ ಭದ್ರತಾ ಪರಿಕರಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ಕುರಿತು ತರಬೇತಿಯು ಎಂ ಎಸ್ ಎಂ ಇ ಮಾಲೀಕರು ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ಕೌಶಲ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಧನ್ಯವಾದ!!!

